

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/102/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5625203319
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2026:5625203319.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka a členiek senátu JUDr. Martiny Nemravovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, so sídlom Námestie slobody 1461/9, Ružomberok, IČO: 30794536, dieťa rodičov matka: C. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXXX/X, F., zastúpenej advokátkou: JUDr. Eva Dorociaková, so sídlom 1. mája 697/26, 031 01 Liptovský Mikuláš, a otec: G. B., nar. XX.XX.XXXX, H. I. XXX, XXX XX H. I., zastúpeného advokátkou: JUDr. Zuzana Medvecká, so sídlom Garbiarska 695, 031 01 Liptovský Mikuláš, v konaní o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš 20P/132/2025 – 84 zo dňa 17. apríla 2026, takt

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš 20P/132/2025 – 84 zo dňa 17. apríla 2026 m e n í t a k ,
že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd nariadil neodkladné opatrenie: Maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX, sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 20P/132/2025, dočasne zveruje do osobnej starostlivosti matky. Otec je až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod spisovou značkou 20P/132/2025 oprávnený stykať sa s maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX, každý víkend v párnom kalendárnom týždni v čase od piatku 16.00 hod. do nedele 17.00 hod. Otec maloletú prevezme od matky v mieste bydliska matky a po ukončení styku maloletú odovzdá v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX na styk s otcom riadne pripraviť.

2. V odôvodnení poukázal okresný súd na návrh, ktorým matka žiadala zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX, a navrhla zveriť maloletú do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' prispievaním na výživu maloletej sumou 320,- EUR mesačne, styk otca s dieťaťom navrhla upraviť na každý párný týždeň v čase od piatku 16.00 hod. do nedele 18.00 hod. Dňa 23.03.2026 bol doručený návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhla, aby súd dočasne zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti a upravil styk otca s maloletou tak, že otec bude oprávnený stykať sa s dieťaťom každý párný týždeň v kalendárnom roku v čase od piatku 16.00 hod. do nedele 17.00 hod. Matka návrh odôvodnila tým, že aktuálne je maloleté dieťa zverené rozhodnutím súdu do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Táto sa realizovala v týždňových intervaloch. Na Okresnom súde Liptovský Mikuláš bolo dňa 09.03.2026 v danej veci vykonané pojednávanie, v rámci ktorého bol bez prítomnosti rodičov zisťovaný názor dieťaťa. Maloletá sa pri rozhovore mala vyjadriť, že si praje žiť s matkou a s otcom sa stretávať počas víkendov. S týmto názorom sa stotožnil aj kolízný opatrovník. Napriek tomu bolo zo strany otca navrhnuté vykonanie dôkazu (znalecké dokazovanie), ktoré si vyžiada dlhší čas, potenciálne až v trvaní jedného roka. Matka v návrhu zdôraznila, že každý deň, ktorý maloleté trávi v prostredí, ktoré si sama neželá, predstavuje zásah do jej psychického vývinu,

prehlbovanie stresu a neistoty. Je neakceptovateľné, aby dieťa, ktoré bolo súdom vyzvané na vyjadrenie svojho názoru, následne zistilo, že tento nemá žiadny bezprostredný význam. Matka ďalej poukázala na skutočnosť, že počas pobytu dieťaťa u otca od 14.03. do 15.03.2026 došlo k úrazu maloletej - zlomenina zápästia. Otec túto situáciu neriešil z hľadiska lekárskeho ošetrenia a maloletej povedal, aby sa o úraze matke nezmienila. Dieťa tak bolo vystavené fyzickému zraneniu a navyše psychickému tlaku mlčať o svojom zranení. Dňa 16.03.2026 pri prevzatí zo školy mala maloletá ruku opuchnutú a plakala. Najprv matke uviedla, že sa udrela na schodoch, neskôr sa jej zdôverila, že spadla na kolieskových korčuľoch a otec nechcel, aby sa o tom zmienila. Následne bolo dieťa ošetrené na urgentnom príjme, kde bola zistená zlomenina zápästia. Uvedená udalosť mala zásadný význam na psychiku dieťaťa. Maloletá sa bojí k otcovi chodiť. Obdobná situácia sa odohrala v lete 2025, kedy maloletá počas starostlivosti otca spadla zo stromu a otec jej neumožnil zavolať matke napriek jej prosbám, ani s maloletou neabsolvoval žiadne vyšetrenie u lekára.

3. Okresný súd uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 20P/14/2024-80 zo dňa 16.04.2024 súd rozviedol manželstvo rodičov dieťaťa a schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá zverená do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. V čase rozhodovania o spoločnej starostlivosti rodičia maloletej žili v spoločnej domácnosti v H. I., z ktorej sa matka odsťahovala v lete 2025. Matka sa obáva o správny psychický vývin maloletej, lebo dieťa odmieta pokračovať v režime spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Poukázala na nezodpovedné konanie otca, ktorý po úraze dieťaťa počas jeho starostlivosti nevzal maloletú na potrebné lekárske ošetrenie a od maloletej mal žiadať, aby sa o zranení pred matkou nezmienila. K návrhu matka pripojila lekársku správu z ošetrenia na urgentnom príjme Ústrednej vojenskej nemocnice SNP Ružomberok - FN zo dňa 16.03.2026, podľa ktorej maloletá utrpela zlomeninu dolného konca vretennej kosti. Súčasne matka predložila aj čestné vyhlásenie svojej staršej dcéry G. B., v ktorom táto uviedla, že jej vzájomný vzťah so sestrou A. je dôverný a blízky. Pri spoločnom učení sa jej sestra mala zdôveriť, že sa pri otcovi bojí vyjadriť svoje pocity. Všimla si, že v súvislosti so striedaním domácností býva A. smutná a nervózna. Keď má po ňu prísť otec, často je nesvoja. G. svoj vzťah s otcom charakterizovala ako náročný, preto sa rovnako rozhodla bývať len s matkou.

4. Okresný súd na pojednávaní dňa 09.03.2026 vypočul obidvoch rodičov a zisťoval názor maloletého dieťaťa. Maloletá požiadala o utajenie (nesprístupnenie) zvukového záznamu z úkonu. Otec so zmenou osobnej starostlivosti nesúhlasil a trval na spoločnej osobnej starostlivosti, ktorá podľa neho funguje. U maloletej sa prejavujú viaceré zdravotné problémy: gastroezofageálny reflux, problémy s vyprázdňovaním (sledovaná v gastroenterologickej ambulancii s upravenou diétou), porucha imunity (sledovaná v J. ústave). Pri zisťovaní názoru sa dieťa vyjadrilo, že chce bývať s matkou, otca navštevovať cez víkendy a počas letných prázdnin sa chce striedať u obidvoch rodičov.

5. Vykonaným dokazovaním v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení dospel okresný súd k záveru, že v danej veci sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Je nevyhnutne potrebné, aby boli bezodkladne upravené pomery účastníkov, pretože rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a o starostlivosti sa nedokážu dohodnúť. V čase posledného rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností rodičia maloletej žili v spoločnej domácnosti. Matka tvrdí, že v tom čase sa prevažne ona osobne starala o maloletú. Po odsťahovaní matky zo spoločnej domácnosti v auguste 2025 rodičia praktizovali de facto striedavú osobnú starostlivosť striedaním maloletej po siedmych dňoch. Napriek tomu, že obidvaja rodičia mali možnosť rovnakého výchovného vplyvu na maloletú, dieťa preferuje starostlivosť matky. Dieťa prejavilo vôľu bývať s matkou a otca navštevovať cez víkendy a striedať sa u rodičov počas letných školských prázdnin, teda tráviť viac času s matkou ako s otcom. V spoločnej domácnosti s matkou žije plnoletá sestra maloletej G. B.. Medzi rodičmi nie je sporné, že vzťah plnoletej dcéry o otca je narušený. Plnoletá dcéra písomne potvrdila, že správanie maloletej sestry sa po začatí striedavej starostlivosti od leta 2025 zmenilo a prejavovalo sa to najmä zajakávaním, ktoré dovtedy u nej nespozorovala, plačom, nervozitou, smútkom. Sestra verbalizovala, že nechce ísť ku otcovi, lebo bola veľmi krátko s mamou; otcovi sa bojí povedať, že sa jej nechce učiť alebo má ťažkosti s učením; bála sa lyžovať, lebo ju zobrali na strmý kopec a pod. Plnoletá dcéra sa vyjadrila, že s otcom sa nestretáva a nekomunikuje s ním. Pri otcovi cítila, že musí spĺňať jeho očakávania a bol zameraný na výkon. Spreádzal ju na šachových turnajoch a nezaujímal ho okolnosti prehry. Šach prestala hrať, lebo sa nechcela vystavovať stresu a tlaku. Mala pocit, že otec jej názor neprijíma. Pri ich poslednom rozhovore (o jeho priateľke) jej vynadal s tým, že sa do neho nemá starať. Pokiaľ nemala rovnaký názor ako otec, nedalo sa s ním diskutovať. Svoj vzťah so sestrou považuje za dôverný a blízky. V prípade

rozvratu vzťahov medzi rodičmi sú si často súrodenci oporou a predstavujú prvok stability. Pocit domova nie je byť, či dom, ale ľudia, medzi ktorými sú vytvorené citové väzby. Na preferovanie výchovného prostredia matky preto môže mať vplyv, že jeho súčasťou je staršia sestra maloletej. Matka tvrdí, že maloletá počas pobytu u otca spadla pri korčuľovaní (15. 3. 2026) a zranila si ruku. Otec mal žiadať od maloletej, aby o tom matke nehovorila. Otec matke o páde dieťaťa nič nepovedal. Matka mala maloletú prevziať po víkende u otca 16. 3. 2026 zo školy. Maloletá mala opuchnutú ruku, plakala a povedala, že spadla na schodoch. Maloletá mala v aute matke priznať, že spadla na kolieskových korčuľoch s otcovou priateľkou a otec od nej chcel, aby matke nič nepovedala. Dieťaťu sa uľavilo, lebo nechcelo klamať mame. Podľa ambulanej správy Ústrednej vojenskej nemocnice SNP Ružomberok bola maloletá ošetrovaná v ambulancii urgentného príjmu - na traumatológii 16. 3. 2026 a bola jej diagnostikovaná zlomenina dolného konca vretennej kosti - extenzný typ a zaznamenaný úrazový dej (včerajší pád pri korčuľovaní na pravé zápästie). Otec nevyhodnotil správne závažnosť úrazu dieťaťa a mal od dieťaťa žiadať mlčať o páde. Deťom sa úrazy stávajú pri športe a pre rodiča môže byť ťažké určiť závažnosť následkov, okresný súd považuje za závažné to, že otec mal od zraneného dieťaťa požadovať utajenie príčiny zranenia pred matkou. Otec sa na pojednávaní vyjadril, že matka choroby zveličuje, a súdu sa javí, že zranenie podcenil.

6. Okresný súd tak rešpektujúc citové väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia a názor dieťaťa nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do rozhodnutia o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej vo veci samej, zveril maloletú A. do osobnej starostlivosti matky. Je v záujme maloletej, aby sa naďalej stretávala a udržiavala kontakt aj s druhým rodičom - otcom a predišlo sa tým odcudzeniu otca a dieťaťa. Okresný súd zohľadnil vek dieťaťa, režim školopovinného dieťaťa a názor maloletej. Rozsah úpravy styku je v súlade s vyjadrením dieťaťa. Určenie časového rámca pre realizáciu styku je podriadené predovšetkým záujmom a potrebám maloletého dieťaťa. Okresný súd dočasne upravil styk maloletej s otcom: každý párnny týždeň od piatku 16.00 hod. do nedele 17.00 hod. a uložil matke povinnosť dieťa na styk s otcom riadne pripraviť.

7. Proti tomuto uzneseniu podal otec odvolanie, v ktorom namietal, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil plnohodnotne uplatniť jeho procesné práva, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa jeho názoru súd nevykonával ním navrhované dôkazy, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec aj nesprávne právne posúdil. Zároveň poukázal na vady konania, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie. Podľa otca neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedol, že matka v návrhu neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov ani existenciu bezprostredne hroziacej ujmy na právach alebo záujmoch maloletého dieťaťa. Zdôraznil, že neodkladné opatrenie je výnimočný inštitút, ktorý možno použiť len v prípade naliehavej potreby, pričom v danom prípade takáto naliehavosť preukázaná nebola. Odvolateľ poukázal na to, že starostlivosť o maloletú prebiehala od augusta 2025 vo forme faktickej striedavej osobnej starostlivosti v týždňových intervaloch, ktorá fungovala bez závažných problémov približne deväť mesiacov. Rodičia sa na tomto modeli mali dohodnúť aj na informatívnom stretnutí za účasti kolízneho opatrovníka, ktorý takýto spôsob starostlivosti podporil. Z toho odvodzoval, že neexistoval dôvod na okamžitý zásah súdu. Okresný súd nesprávne vyhodnotil skutkový stav, keď konštatoval neschopnosť rodičov dohodnúť sa, hoci podľa neho dohoda reálne existovala a bola dlhodobo realizovaná. Zdôraznil, že samotný fakt, že rodičia spolu nežijú alebo majú komunikačné problémy, nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Otec namietal tiež nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, keď okresný súd neuviedol, v čom konkrétne spočívala nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov ani aké nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy hrozilo. Rozhodnutie označil za nepreskúmateľné, keďže absentovalo riadne zdôvodnenie splnenia zákonných podmienok. Poukázal aj na to, že súd sa v rozhodovaní opieral najmä o vyjadrenie maloletej, podľa ktorého mala preferovať pobyt s matkou. Namietal však, že názor dieťaťa nemožno preberať nekriticky a bez skúmania širších okolností, najmä vzhľadom na jeho vek a možné ovplyvnenie. Tvrdil, že súd nezisťoval dôvody vyjadrenia maloletej, ani mu neumožnil pred zistením názoru dieťaťa uviesť relevantné skutočnosti a otázky, ktoré by mohli ovplyvniť výsledok. Zdôraznil, že maloleté dieťa sa v rôznych situáciách vyjadrovalo aj tak, že si želá byť s oboma rodičmi, pričom prejavovalo pozitívny vzťah k obom. Podľa jeho názoru súd nevykonával komplexné posúdenie záujmu maloletého a nezohľadnil všetky relevantné okolnosti, vrátane vnútorného konfliktu dieťaťa a možného vplyvu prostredia matky. Odvolateľ zároveň spochybnil viaceré skutkové tvrdenia matky, najmä v súvislosti s údajným zanedbaním starostlivosti pri úraze maloletej. Uviedol, že úraz vznikol pri bežnej športovej aktivite a neprejavoval sa známkami vážneho poškodenia, pričom aj matka situáciu bezprostredne nepovažovala

za závažnú. A. spadla pri korčuľovaní na zadok a ruku, stalo sa to v nedeľu 15.03.2026 o 16:00 hod. Po páde nevykazovala známky vážneho zranenia. Ruka nebola deformovaná, nevyskytol sa opuch a bola schopná rukou hybať. Situáciu sledoval a maloletej povedal, aby ho v prípade bolesti o tom informovala a po odchode aj matku. Odmietol tvrdenie matky, že mal maloletej A. uviesť, aby sa o páde počas víkendu pred matkou nezmienila. Keď A. odchádzala, ešte jej aj jeho priateľka povedala, aby maminke určite povedala o ručičke, a tiež, ak by ju bolela. Odmietol, že by nesprávne vyhodnotil situáciu a že by mal žiadať dieťa mlčať o páde. Tieto tvrdenia v celom rozsahu popiera, sú nepravdivé a ničím nepreukázané. Túto skutočnosť súd vôbec nemal preukázanú z vykonaného dokazovania. Ani zo strany matky pritom nebola situácia bezprostredne vyhodnotená ako vážna, keďže k lekárskeму ošetreniu nedošlo okamžite, ale až nasledujúci deň po ukončení školského vyučovania o 16:24 hod. dňa 16.03.2026. Z vlastného vyjadrenia matky vyplynulo, že mala za to, že ide o bežné narazenie, pričom končatinu ráno 16.03.2026 ošetrila lokálne (octanovou masťou) a až následne po vyučovaní pristúpila k lekárskeму vyšetreniu. Uvedené skutočnosti nasvedčujú tomu, že priebeh úrazu sa navonok nejavil ako jednoznačne závažný ani bezprostredne po udalosti tak to bolo vyhodnotené aj zo strany matky. Z tohto dôvodu považuje tvrdenia o údajnom zanedbaní starostlivosti za neprímerané a nezodpovedajúce reálnemu priebehu situácie. Nesúhlasil s tvrdením matky, že by sa maloletá A. bála k nemu chodiť; v prostredí u neho neprežíva žiadny strach, žiadny stres, je šťastná, spokojná, stále usmievavá, prejavuje radosť. Opakovane ho víta s nadšením, vyhľadáva jeho prítomnosť a aktívne sa zapája do spoločných činností v domácnosti. Zdôraznil, že obaja rodičia k nej majú vytvorený pozitívny vzťah, sú schopní zabezpečiť jej riadnu výchovu a starostlivosť a v najlepšom záujme dieťaťa je zachovanie kontaktu s oboma rodičmi. Nariadené neodkladné opatrenie podľa neho neprímerane zasahuje do doterajšieho fungujúceho modelu starostlivosti a obmedzuje jeho rodičovské práva aj vzťah s dieťaťom. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný účelovo zo strany matky s cieľom dosiahnuť výlučnú starostlivosť ešte pred vykonaním znaleckého dokazovania. Poukázal na to, že o návrhu nebol informovaný a nemal možnosť sa k nemu pred rozhodnutím súdu vyjadriť, čím bol porušený princíp kontradiktórnosti konania. Zdôraznil potrebu vykonania znaleckého dokazovania na objektívne posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa, pričom upozornil, že dočasné zverenie dieťaťa do výlučnej starostlivosti jedného rodiča môže negatívne ovplyvniť výsledky takéhoto dokazovania. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietne.

8. Matka ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca písomne nevyjadrili.

9. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom (§ 359 CSP v spojení s § 2 ods. 1 a 2 a § 7 CMP), včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) bez nariadenia pojednávania podľa § 378 ods. 1 a § 329 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP), a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

10. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 365 ods. 3 CSP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

13. Podľa § 367 ods. 4 CSP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

14. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím inštitútom i v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť zväčša dočasnou alebo provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania, v už začatom konaní, ako aj po ňom nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou

úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má väčšinou predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a pri relevantných skutočnostiach, z ktorých súd vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, postačuje ich osvedčenie (tzn. stav vysokej miery pravdepodobnosti) z dostupných dôkazných prostriedkov. Pripomína odvolací súd, že mieru pravdepodobnosti, s akou sú uvedené údaje pravdivé, pritom súd vyhodnocuje vzhľadom na individuálne okolnosti návrhu. Pod potrebou neodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie taký stav vzťahov účastníkov, pri ktorom aktívna korekcia zo strany súdu neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je totiž umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu.

15. Odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že pri rozhodovaní príslušných orgánov verejnej moci týkajúcom sa detí, musí byť prvoradým hľadiskom rozhodovania ich najlepší záujem. Uvedené potvrdzuje aj Charta základných práv Európskej únie, v ktorej podľa čl. 24 ods. 2 „pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepší záujmy dieťaťa“. Kontakt rodičov s ich maloletým dieťaťom je významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa a je ho možné považovať za neoddeliteľnú súčasť rodičovských práv a práv dieťaťa upravených v zákone o rodine. Zákon zasahuje do úpravy styku rodičov s dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách, a to najmä v prípadoch, keď rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú. Právo na styk rodiča s maloletým dieťaťom vyplýva z čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj z Dohovoru o právach dieťaťa, kde v čl. 7 je upravené ako právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú aj do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval: „je v záujme dieťaťa aby udržiavalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich rodičov (Gorgula vs. Nemecko - č. 744969/01), dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne, bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča.“ (Hansenová vs. Turecko - č. 36141/97). Súd musí vždy prihliadať na najlepší záujem dieťaťa, predovšetkým na jeho zdravý psychický a fyzický vývoj, a teda zabezpečenie jeho riadnej výchovy. Záujem dieťaťa však nie je možné stotožniť so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii svojho výchovného pôsobenia. Styk rodiča s maloletým dieťaťom má zabrániť tomu, aby maloleté dieťa neprimerane silne pociťovalo absenciu rodiča, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, ako aj tomu, aby rodič nestratil kontakt a dosah na výchovné pôsobenie na dieťa, pokiaľ nie je tohto práva pozbavený, obmedzený alebo toto právo nemá pozastavené.

16. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i námietky obsiahnuté v podanom odvolaní, bolo posúdiť, či v prejednávanej veci je dôvodné neodkladne upraviť pomery zverením maloletej A. do osobnej starostlivosti matky s tým, že otec je až do právoplatného skončenia konania vo veci samej oprávnený stýkať sa s ňou každý víkend v párnom kalendárnom týždni od piatku 16.00 hod. do nedele 17.00 hod. Súd prvej inštancie za nosné pre vydanie neodkladného opatrenia považoval jednak vyjadrenie maloletej a jednak úraz, ktorý sa jej stal, pričom vyhodnotil ako závažné to, že otec mal od maloletej požadovať utajenie príčiny zranenia pred matkou.

17. K otázke vysloveného vyjadrenia maloletej ohľadom preferovaného rodiča odvolací súd uvádza, že aj s poukazom na Metodiku – Participačné práva dieťaťa možno konštatovať, že zisťovanie názoru dieťaťa nie je dôkazným prostriedkom na zistenie skutočného stavu veci tak, ako napríklad výsluch účastníka konania. Ide o úkon sui generis, ktorým súd poskytuje priestor na realizáciu participačných práv dieťaťa. Zistený názor dieťaťa je podstatným, ale nie jediným vodítkom pri identifikácii najlepšieho záujmu dieťaťa. Názor maloletej bol v predmetnej veci zisťovaný priamo sudkyňou súdu prvej inštancie, čím bol zabezpečený prvok priameho kontaktu s maloletou. Vyhodnocovanie názoru (želaní) maloletého dieťaťa je plne v kompetencii konajúceho súdu, ktorý je oprávnený k prípadným korektúram predstáv a názorov detí o tom, čo je pre ne vhodné, resp. všeobecne prospešné, a čo naopak nie (Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 3007/09 z 26.08.2010). Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 5 Cdo/47/2017 z 09.08.2017 konštatoval, že: „nieje možné, aby všeobecné súdy stanovisko maloletého dieťaťa bez ďalšieho prevzali a aby založili svoje rozhodnutie iba na jeho prianí a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmov“ (rozsudok ESLP vo veci C. c/a Fínsko z 09.05.2006, č. 18249/02, body 57-59). Odvolací súd po oboznámení sa s nahrávkou zachytávajúcou vyjadrenia maloletej konštatuje, že maloletá uviedla svoje prianie tak, ako ho konštatoval aj súd prvej

inštancie vo svojom rozhodnutí. Úlohou súdu prvej inštancie tak bolo vyhodnotiť, či je uvedené vyjadrenie maloletej v jej najlepšom záujme a či toto samotné vyjadrenie predstavuje takú závažnú okolnosť, ktorá odôvodňuje zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Najlepší záujem maloletej vyhodnocuje súd za pomoci kritérií demonštratívne vymedzených zákonodarcom v čl. 5 zákona o rodine. Každé dieťa má pritom prezumovaný záujem udržiavať a rozvíjať citové väzby s obidvomi rodičmi. Vzhľadom na uvedené súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností dbá o to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore s inými záujmami dieťaťa. Je pritom nutné vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Rozhodnutím súdu by tomuto dieťaťu malo byť umožnené stýkať sa s oboma rodičmi v takej miere, aby bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený. Takéto usporiadanie vzťahov je spravidla vždy v „najlepšom záujme dieťaťa“, pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou iného, dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 56/2017 z 19. januára 2017).

18. Je pravdou, že maloletá A. momentálne preferuje matku a jej výchovné prostredie, v ktorom je v kontakte aj so svojou staršou sestrou. Sama skutočnosť, že dieťa vyjadruje rezervovaný alebo negatívny názor na jedného rodiča, ešte neznamená, že je v najlepšom záujme dieťaťa bez vykonania riadneho dokazovania zmeniť ustálené výchovné prostredie maloletej a neodkladným opatrením ju zveriť druhému z rodičov. Odvolací súd zvýrazňuje, že zo spisového materiálu a ani z vyjadrenia maloletej neplynú skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu neodkladného zásahu prijatého súdom prvej inštancie. Odvolací súd vníma, že maloletá preferuje výchovné prostredie matky, zároveň sa ale nebráni dlhšiemu kontaktu s otcom. Rezervovaný postoj maloletého dieťaťa k rodičovi ešte sám o sebe v prebiehajúcom súdnom konaní a pred ukončením dokazovania neodôvodňuje potrebu neodkladného zásahu do ustálenej formy starostlivosti o maloletú. Odvolací súd dodáva, že záujem maloletých detí nemožno redukovať na ich momentálny subjektívny postoj. Úlohou súdu nie je rešpektovať jednostrannú preferenciu, ale zabezpečiť, aby maloletá nestratila kontakt s rodičom, ktorý o ňu prejavuje záujem a je spôsobilý sa o ňu starať. Vyjadrenie maloletej je tak vyjadrením jej preferencie, z ktorého však bez ďalšieho nevyplýva reálny dôvod na neodkladný zásah súdu. Súd prvej inštancie neuviedol žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by vyžadovali okamžitý zásah vo forme neodkladného opatrenia zverením dieťaťa matke. V odôvodnení rozhodnutia okresného súdu absentujú podstatné dôvody, v ktorých okresný súd videl naliehavosť a neodkladnosť ako základ svojho rozhodnutia. Upriamuje odvolací súd opätovne pozornosť na inštitút neodkladného opatrenia (§ 325 ods. 1 a nasl. CSP subsidiárne aplikovateľné aj v mimosporovom konaní podľa § 2 ods. 1 CMP), ktorého účelom je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov, ktoré neznesú odklad. Naliehavosť potreby predbežnej úpravy tak predstavuje nevyhnutný predpoklad pre vyhoviecie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechané na úvahe súdu, ktorý starostlivo hodnotí individuálne osobitosti konkrétnej veci zohľadňujúc predovšetkým záujem maloletého dieťaťa. Odvolací súd nemal za osvedčené, že by aktuálne boli pomery maloletej vo väzbe na starostlivosť otca ohrozené. Rozdiel v prístupe rodičov k výchove maloletej sám osebe potrebu neodkladnej úpravy nesignalizuje. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia a ani zo spisového materiálu tak neplynú dôvody pre naliehavosť, urgentnosť zásahu vo forme neodkladného opatrenia v otázke zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky.

19. Čo sa týka úrazu maloletej, súd prvej inštancie uviedol, že úrazy sa deťom bežne stávajú. Samotná skutočnosť, že k úrazu došlo, tak na vyhodnotenie otázky zverenia dieťaťa vplyv nemala. Za závažné však súd prvej inštancie považoval, že otec mal od maloletej požadovať utajenie príčiny zranenia pred matkou. K tejto, pre rozhodnutie podstatnej okolnosti, sa vyjadril otec v podanom odvolaní tak, že akékoľvek požiadavky na maloletú v tomto smere poprel. Nepoprel, že k úrazu došlo, tento však podľa jeho vyjadrenia neprejavoval vážnejšie následky, čo dosvedčuje aj správanie matky, ktorá rovnako situáciu nepovažovala za závažnú a riešila ju až na druhý deň. K otázke tvrdeného zamlčania úrazu a jeho príčiny uviedol, že maloletej povedal, aby ho v prípade bolesti o tom informovala a aby po odchode informovala aj matku, čo maloletej povedala aj jeho priateľka. Z uvedeného tak plynie, že tvrdenie, z ktorého súd prvej inštancie okrem iného vychádzal, otec v celosti poprel, a preto ho bez ďalšieho možno vyhodnotiť ako sporné a nemožno ho mať za dostatočne osvedčené ani pre účely rozhodovania o neodkladnom opatrení.

20. Odvolací súd tak uzaviera, že aktuálne nemožno konštatovať ohrozenie pomerov maloletej vyžadujúce si zásah súdu v podobe jej zverenia do starostlivosti matky s výrazným obmedzením podielu starostlivosti otca. S ohľadom na uvedené a za zdôraznenia záveru, že nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov maloletej A. jej zverením do osobnej starostlivosti matky, nespĺňa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zákonom vyžadovanú podmienku naliehavosti úpravy pomerov (§ 325 ods. 1 CSP). Žiada sa zdôrazniť, že inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, do doby, keď o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine. Odvolací súd tak návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhodnotil ako nedôvodný, a preto postupom podľa § 388 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odvolací súd pre úplnosť dodáva, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení neprejudikuje, nepredznamenáva rozhodnutie súdu vo veci samej, ktoré bude vydané po vykonaní náležitých šetrení a dokazovania potrebného pre zistenie skutočného stavu veci.

21. O trovách odvolacieho konania odvolací súd s poukazom na § 58 CMP nerozhodoval, keďže v prejednávanej veci nejde o konečné rozhodnutie. O trovách konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.